

EL

MAGAZÍN

Núm. 307

Divendres, 15 de desembre de 2023

ECONOMIA ■

Avançar els terminis de pagament als proveïdors, una assignatura pendent

GASTRONOMIA ■

La Cerimònia del Te, un ritual xinès d'orígens mil·lenaris

ALBERT LLIMÓS

MARTA MARÍN-DÒMINE

“Parlo de maternitat defugint el tòpic”

ENTREVISTA

MARTA MARÍN-DÒMINE

**“El personatge que
creo a ‘Diré que
m’ho he inventat’ té
elements biogràfics
de la meva mare”**

Una relació complicada amb una mare que no ho volia ser és el rerefons de ‘Diré que m’ho he inventat’ (Ed. 62), guanyadora del darrer Premi BBVA Sant Joan de novel·la. Marta Marín-Dòmine (Barcelona, 1959) surt dels tòpics sobre la maternitat per explicar una història que beu de la seva pròpia experiència. Al cap de poc de rebre el premi, l’Ajuntament de Barcelona va suprimir el càrrec que exercia com a directora del Born, Centre de Cultura i Memòria.

**Text: Jordi Vilarrodà
Fotografia: Albert Llimós**

Ha passat mig any des del premi, tres mesos només des que va sortir la novel·la. Però aquest món editorial nostre devora les novetats a un ritme impossible de seguir...

No fa tant, efectivament. Va ser una de les novetats de la tardor. Però sortosament la literatura catalana és molt viva i apareixen nous títols constantment. Però a mi em fa la sensació que aquest llibre va fer el seu recorregut.

És una novel·la que remou, que fins a cert punt incomoda i trenca alguns esquemes. Els jurats dels premis a vegades defugen aquests plantejaments, però no va ser aquest el cas.

El Premi Sant Joan és molt especial. És dels pocs que fins i tot s’ha permès el luxe de deixar-lo desert en algunes edicions. Em va cridar molt l’atenció, perquè no és gaire habitual. Penso que és un premi molt independent de criteris comercials, i això em va animar a presentar-m’hi. Perquè era conscient que tenia entre mans un llibre

poc convencional, perquè no té l’estructura convencional de la narració i perquè el tema s’aborda defugint els tòpics. Vaig provar sort, i n’estic molt agraïda que fos rebut d’aquesta manera.

Un capítol porta per títol “Escriure la mare”. Que no és el mateix que escriure sobre la mare. Quin matís li vol donar, a aquesta subtil diferència?

Podríem dir que no és català normatiu. Ho vaig extreure d’un llibre de Delphine de Vigan, que en francès és *Écrire la mère*. Sembla que hi falli alguna cosa, en català, perquè hi tenim un complement directe. Però és com fer de la mare una creació. Escriure la mare, com fer una escultura. I en aquesta expressió apuntar que la mare construïda en aquest llibre no sé si és la mare real. I aquí comencem amb les ambigüitats que ja estan apuntades en el títol. És escriure-la a partir de la meva experiència, de la meva construcció... i, per tant, també a partir dels meus prejudicis, de les meves febleses. No es tracta de crear una mare amb certs defectes o dificultats (i coses bones també) amb la intenció de ser objectiva, sinó amb la plena consciència que aquella persona, tal com

“La maternitat no hauria de representar cap problema, però se li ha donat un lloc molt especial a la nostra societat i això pot portar a ambigüitats i a culpabilitzar les dones. Què soc? Soc una mare, només? Una dona?”

jo l'he percebuda, pot haver estat de la manera que sigui... però tal com la puc explicar jo és una construcció meva. Em va semblar molt bonic que l'editora, Pilar Beltran, d'Edicions 62, em permetés de mantenir aquest petit gal·licisme. *Escriure la mare* és també un acte d'humilitat: jo escric sota el meu punt de vista i, per tant, he d'admetre en aquesta relació conflictiva la meua part de responsabilitat i de subjectivitat.

Diré que m'ho he inventat és com una declaració de principis de l'autoficció?

L'autoficció és justament això. Aquest camí subtil entre el que podria ser una realitat més o menys objectiva (ja sabem que el terme *objectiu* és molt relatiu en la creació) entre la realitat i la ficció. Per això aquest llibre és de difícil classificació com a gènere.

Dividit en dues parts ben clares...

La primera és com un conte que té elements de conte de por. Com també té, per cert, la literatura infantil. Però també té elements de realitat. El personatge de la mare que es crea en aquesta part té elements de la biografia de la meua mare. *Diré que m'ho he inventat* també és un petit escut, ho he d'admetre.

Parlant d'aquesta figura, la cito: “Vaig fer irrupció en un cos que em portava joiós i alhora em rebutjava”. Gairebé és el moment zero de la relació conflictiva entre mare i filla. I ens diu que la maternitat no és sempre dolça i desitjada.

El llibre se centra en una reflexió sobre la maternitat, més que ser un llibre sobre la relació d'una filla amb la mare... que també ho és. Parla d'aquesta ambigüitat de la funció social d'una funció biològica. En teoria no hauria de representar cap problema, però almenys en la cultura occidental se li ha donat un lloc molt especial, i això pot portar ambigüitats i culpabilitzar molt les dones. Com a mínim, fer-les sentir incòmodes. Què soc ara? Soc una mare, només? Soc una dona? I si és així, què he de fer?

Encara més... si no ho faig bé, soc una mala mare?

Exacte. Aquesta ambigüitat centrada en una mare té conseqüències en una filla, i és el que he volgut retratar. Ser prou valenta per escriure aquestes conseqüències i fer-me'n jo també responsable. Perquè una filla també entra en moltes contradiccions amb la mare: la gelosia, la competitivitat, la nosa que et pugui fer... i l'amor, és clar. Això és una constel·lació força complexa.

Més encara perquè en el seu llibre la mare és algú força complex. Una dona rebel pel seu temps, a mitjan segle XX. Una “obreroa que hauria pogut ser cosmopolita”.

M'agrada molt rescatar aquest personatge, reconstruir qui va ser la meua mare. Tot això té una petita explicació biogràfica: jo era al Canadà i el meu retorn a Barcelona coincideix amb la pandèmia. M'agafa en un any sabàtic, instal·lada al pis que havia estat de la meua mare, i no puc tornar al Canadà, que durant un any i mig està pràcticament tancat. Allà al pis estic envoltada d'objectes...

És a dir, de memòria. Un altre dels seus grans temes.

Vaig començar a escriure en aquell moment. Un petit article que va sortir al digital *Núvol*. Vaig començar a veure la ciutat des de la finestra, a partir del que em vaig imaginar que eren els ulls de la meua mare. Vaig mirar moltes fotos, ja amb mirada d'escriptora. Veia aquella obreroa tan ben vestida, amant de les coses belles, de la música i de la lectura, que hauria volgut ser actriu (i d'aquí la portada del llibre molt ben triada), però que no ho va poder ser. Era un temps de dictadura i venia d'una família dels vençuts. Ella és mare, vol ser mare, però tot se li estronca. Les modificacions del cos fan que no pugui continuar per on hauria volgut en el món de l'espectacle. No sabrem mai, tampoc, per quina circumstància té problemes mentals.

Apareixen com una ombra que sobrevola el personatge, sense acabar de concretar-los.

Aquesta circumstància fa que li sigui molt difícil ser mare. I amb la seva filla, hi tindrà fins la mort una relació molt ambigua. La qüestió dels proble-

“La decisió sobre el Born ens va agafar per sorpresa”

A la coberta de la novel·la, en el perfil de l'autora, encara s'hi diu que és directora del Born, Centre de Cultura i Memòria. Al cap de poc, el mes d'octubre passat, l'Ajuntament de Barcelona decidia prescindir no només de vostè, sinó del càrrec mateix. Per sorpresa?

Ens va agafar per sorpresa, al meu equip i a mi mateixa. Hi ha unes actituds polítiques que, al meu parer, darrerament actuen d'una manera una mica irreflexiva. Se'ns va dir que el Born passava a ser part del Museu d'Història de Barcelona (Muhba) i que, per tant, es prescindia de la funció de centre de memòria que tenia el Born des de 2015. Entenc que el nou consistori va suposar que això ja no feia falta. I a mi em sorprèn que en una ciutat com Barcelona es pugui prescindir d'un centre de memòria. I amb els recursos que té el Born, des de sala d'actes fins a espais expositius. No se'ns va donar més explicació que aquesta. Penso que abans de prendre decisions com aquestes caldria una bona reflexió (i si pot ser, prèvia) amb les persones directament implicades. Es pot parlar de tot: un centre pot canviar de funció, però cal una explicació també pública. Hi teníem posada molta il·lusió, en el Born, amb una programació llarga. Que, per aquelles curiositats de les decisions polítiques, estan fent servir.

L'Ajuntament va dir que vostè es faria càrrec d'un pla de memòria de la ciutat. Com ha acabat, això, que no n'hem sabut res més? Hi treballa?

Se'm va fer aquesta oferta, i vaig tenir uns dies per pensar-m'ho. En principi, m'hauria agradat dir que sí. Però vaig dir que no per una qüestió ètica: si s'havien decidit les coses d'una manera que jo no entenia, quin sentit hauria tingut fer jo mateixa un pla de memòria, quan hi havia hagut una decisió prèvia. Tan simple com això.

mes mentals en les dones també és interessant per abordar. Fins i tot a algunes dones rebels se les va titllar de boges i van ser institucionalitzades. Per això, sense que sigui necessàriament cert, m'ha agradat jugar amb aquest factor. I conjuminar tots aquests aspectes per fer entendre la dificultat de la condició femenina en certs moments de la història, potser sempre.

La novel·la comença amb un udol de la filla, i un udol és més que un crit. Acaba amb un *let it go*, un deixar anar. Com tancar el cercle.

No era l'objectiu fer les paus, potser soc massa gran per això. Ja he fet el procés que havia de fer. Però tancar un cercle sí. El llibre s'acaba fent referència a la postura més simple del ioga, el *savasana*, però que a la vegada és la més difícil segons els que el practiquen. La del deixar anar, fer el mort... Aquest trajecte expressat des de l'escriptura va des de la tensió de l'udol fins a aquest *savasana*. Deixar anar, viure, deixar relaxar els morts, per entendre'ns... potser les paus ja estaven fetes.

OPINIÓ

Josep Burgaya

DES DE FORA

PISA

Ha paregut el darrer informe PISA sobre l'ensenyament i sembla, que de sobte, ens hem adonat de l'immens fracàs del sistema educatiu. Els resultats resulten demolidors tant per a Catalunya, Espanya i també una bona part de la Unió Europea. El perill que sigui tan generalitzat el baix nivell ens permet la falsa esperança i alhora la justificació que això és culpa de la covid. La nostra administració, agafada absolutament amb el peu canviat, va provar d'emparar-se entre els efectes de la pandèmia i l'excés de joves procedents de la immigració que haurien passat els tests. A més de ser explicacions falses, contenien ambdues un cert to classista i, a més, un desconeixement de la realitat del tot incommensurable. Tal com van explicar els tècnics, no hi havia biaix d'estrangers en les proves, estaven ben programades i afegiren un aspecte clau: els efectes de la baixada de nivell educatiu no el provoca ser estranger, sinó ser pobre, i aquesta és una condició que sol ser transversal. Que el centre amb millors resultats fos un institut de l'Hospitalet amb el 80% d'emigrants, acabava per reblar el clau que, més que biaix, en la valoració de la consellera el que hi havia eren prejudicis.

Els resultats espanyols són deficientes, però els catalans resulten especialment taxatius. Els nivells d'aprenentatge de matemàtiques i de comprensió lectora són per plorar. I, especialment, perquè no són anecdòtics. Portem molts anys amb aquests dèficits i altres que evidencien el fracàs d'un model educa-

tiu estructurat a partir d'uns plantejaments psicopedagògics que es pretenen moderns i avançats, però que no funcionen. S'han primat ocurrències que porten al fracàs. Es parteix del concepte de l'escola i els centres educatius com a promotors i garants de la felicitat dels nois, més que no pas dedicar-se a ensenyar, que seria la seva funció. Es valoren només les competències i la practicitat i es menysté el saber. I al costat de la seva desaparició també ho ha fet el mètode, l'exigència i el promoure la capaci-

Els països amb millors resultats coincideixen en una cosa: major esforç

tat de treball. L'esforç, que ha estat un valor i un hàbit clau en tots els millors moments de la nostra societat, ja no s'inculca. Més que ensenyar, ara es tracta de crear "entorns d'aprenentatge". Com explicava ja fa anys un dels mentors de l'exitós sistema d'ensenyament finlandès, "estudiar no ha estat mai divertit ni pot ser-ho, el que és satisfactori és haver après". Certament, un sistema d'ensenyament ha de tenir un llarg recorregut i un ampli consens polític. Aquí els canvis són continuats i víctimes de massa somnolències. No serà possible refer-nos d'aquest fracàs si les bases educatives del futur les construeixen els mateixos assessors que ens han portat a la ruïna

educativa, cosa que significa un endarreriment per a molts anys.

Gairebé tots els bons professionals de l'educació, en tots els seus nivells, fa temps que saben i parlen que el model educatiu no funciona. La desmotivació, el *burnout*, ha anat campant cada vegada més. Es pot parlar de més inversió, que aniria bé, de formar i estimular millor el professorat, que també; però el tema de fons té més a veure amb un model que no s'ha testat ni avaluat de manera adequada, d'haver cregut en falsos deus de la modernitat. Els problemes de fons sobre els nivells tampoc tenen a veure amb les discrepàncies que pot haver-hi sobre el tema lingüístic a Catalunya. Els països amb millors resultats a l'informe PISA coincideixen en una cosa: major esforç. Això vol dir més hores lectives, més treball (també a casa) i més exigència. Compensar els professionals amb millors horaris i menys hores lectives no hauria de ser la moneda de canvi de falta d'estímuls i de millors salaris. I sobra molta tecnologia a les aules. Hem fet una substitució d'allò llibresc per pantalles que indueixen i promouen la superficialitat, el joc i la falta de profunditat. Quan els que van d'experts diuen que hem d'incorporar aquestes tecnologies digitals a l'escola, que hem de modificar les nostres metodologies per fer-les més divertides i interactives, surto corrents. Els telèfons dits intel·ligents i les possibilitats d'internet serveixen pel que serveixen, però poc per aprendre tot allò que és fonamental. Haurien de ser un instrument, però mai una finalitat. A Shakespeare se l'ha de continuar llegint com sempre, no convertir-lo en un *kahoot*.

Pere Martí Bertran

Quatre aproximacions a Vallverdú

No hi ha dubte que la millor aproximació a la vida i l'obra de Josep Vallverdú (Lleida, 1923), del qual aquest any celebrem el centenari del naixement en plena vitalitat com demostren les seves darreres obres i les declaracions en les nombroses entrevistes que se li han fet, és llegir-lo; llegir alguna de les nombroses i variades obres que ha publicat, ja que en té per a tots els gustos: poesia, prosa i assaig per a adults; narrativa, teatre i poesia per a infant i joves... Malgrat tot, avui voldria recomanar un parell de títols i un parell d'entrevistes que poden ser molt útils per a tothom qui vulgui aproximar-se o conèixer una mica millor la vida i l'obra de l'autor ponentí, com ell mateix s'ha anomenat sovint.

En primer lloc *Camins i paraules. Josep Vallverdú, l'escriptor i l'home* (Pagès editors, 1998), de Josep Maria Aloy, un dels primers biògrafs de l'autor; una obra que

ens acosta al Vallverdú pare i marit, al professor, a l'intel·lectual, al patriota...; però també a la seva obra infantil i juvenil, a la periodística, a la pedagògica... Sempre amb rigor, sempre amb la dada i la data precises, sempre amb la il·lusió del qui ha trobat un tresor i el vol difondre i compartir.

En segon lloc, *Josep Vallverdú: entre l'activisme cultural i el talent literari* (Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2015), síntesi de la tesi doctoral de la professora Maria Pujol Valls. El lector hi trobarà un estudi molt documentat, rigorós i acadèmic, tot i que la capacitat de síntesi que demostra l'autora fa que resulti assequible per a un públic molt ampli.

Pel que fa a entrevistes, com he dit en voldria destacar dues. La primera es titula *Veus literàries amb Josep Vallverdú; una entrevista en vídeo, accessible a la xarxa, que l'AELC* (Associació d'Escrip-

tors en Llengua Catalana) fa als seus socis majors de setanta anys i en la qual el protagonista va repassant la seva vida i la seva obra d'una manera planera i agradable.

La segona és la realitzada per Francesc Canosa Farran, que al llarg d'un any s'ha anat trobant amb Vallverdú i ha condensat més de cinquanta hores de gravació en el llibre titulat *Tu, Vallverdú. Entrevista a una vida* (Editorial Fonoll, 2022). És un recorregut amè i entranyable per les vivències personals de l'autor de Rovelló que ens en mostren el tarannà, el vitalisme, la passió per escriure i per publicar... Algunes són d'allò més sucoses: Vallverdú hi explica, per exemple, que, un temps després d'enviudar d'Isabel Arqué, va escriure una seixantena de cartes d'amor per convèncer la que actualment és la seva segona esposa, Antonieta Julià, vídua del científic Joan Oró. Ell ja tenia 90 anys i ella, 80.

LLIBRES

NOTES DE LECTURA

Anna Tomàs Mayolas

L'infern més terrenal

La Joana pacta amb el diable, la seva ànima a canvi d'un marit sencer, amb terres i un sostre on aixoplugar-se. Aquí s'inicia el relat amb què l'autora, Irene Solà, ens porta a un mas de les Guilleries on, en un anar i venir en el temps, ens explica la vida de cinc generacions de dones. Una vida de camp plena de cruïlla, de creences que expliquen les fatalitats, de misèria, solitud i aïllament. L'autora ens recorda d'on venim, sense amabilitat, sense compassió, sense edulcorants ni embelliments.

Amb una estructura brillant, combina capes i peces diferents que li permeten explicar un dels darrers dies de la vella Bernadeta, cuidada per la que suposem la neta, mentre a l'altra banda de la vida l'espera la Margarida, la tieta, per fer-li una acollida austera i evitar el festí infernal que l'àvia Joana i la resta de dones ja traspassades li estan preparant.

Un diàleg entre passat i present, entre realitat i creences, entre fets històrics i costums quotidians, que fan d'aquesta novel·la un petit tractat de la condició femenina a les profunditats de les nostres contrades, on ser diferent era ser bruixa, on la mal- astrugança era cosa del dimoni i on la intempèrie s'escolava per la xemeneia de cada casa. Una crònica on la natura no

és bucòlica sinó feréstega, aïllant i protectora, l'indret on s'amaguen bandolers, desertors i fugitius, i on s'oculta un mas ple de dones soles i crèdules.

I tot plegat ho fa, tal com ja ens mostrà en l'anterior novel·la *Jo canto i la muntanya balla*, amb una prosa virtuosa, una riquesa lèxica magnífica, amb tota la voluntat de comprendre, de sacsejar la mirada avesada a la gràcia i al confort. 165 pàgines en les quals entreteixeix narracions, que fan petit l'horitzó i caven l'atenció cap avall, dins el mas i la seva rodalía,

on el dimoni, savi, adopta totes les formes.

La recomano molt a qui tingui ganes que la lectura la travessi, la faci pensar, estigui disposada a avançar i retrocedir per entendre millor, a qui li agradin els sotrats, les profunditats, i no s'espanti si l'estructura no és lineal, sinó plena de nusos i fils entre tramats. La recomano a qui vulgui sortir de zones de confort literàries, a qui estigui disposat a olorar sofre, humitat i farigola. A qui l'apassionin les històries petites, el passat, i els contes crus i descarnats a la vora del foc.

ET VAIG DONAR ELS ULLS I VAS MIRAR LES TENEBRES

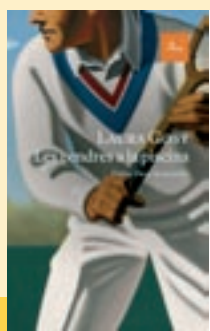
Autora: Irene Solà

Editorial: Llibres Anagrama, 2023

Lloc i any d'edició: Barcelona, 2023

Pàgines: 165

NOVETATS EDITORIALS

'Les cendres a la piscina'

Laura Gost
Ed. Proa

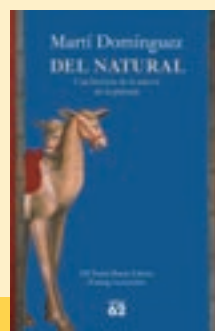
Del tradicional món de pagès a la voràgine del negoci turístic, la figura d'en Sebastià –protagonista d'aquest relat i patriarca familiar– és el paradigma de la transformació de Mallorca. Ell i les dones que l'acompanyen en el seu ascens i caiguda, relatats per Laura Gost en aquesta obra que ha merescut el Premi Proa de novel·la de 2023. Tot sota la mirada àcida de la dramaturga i escriptora.

'L'al·lucinogen de Dalí'

Max Pérez Muñoz
Ed. Fonoll

"El meu al·lucinogen és Francesc Pujols", deia Salvador Dalí. La relació entre el filòsof i el pintor, dos personatges absolutament singulars, havia de ser per força fèrtil. Però quin dels dos va influenciar més l'altre? Per primera vegada, s'explora aquesta amistat surrealista –mai millor dit– entre dos genis. Cada un d'ells universal, únic i intèrpret a la seva manera de l'essència del país.

'Del natural'

Martí Domínguez
Ed. 62

Una excel·lent obra de síntesi que recorre la història de la pintura des de la perspectiva de com els artistes s'han relacionat amb la natura. Des del Renaixement fins a l'impressionisme, començant per Giotto i acabant per Gauguin. Un assaig que porta implícita una proposta de reflexió als artistes actuals sobre la seva mirada a la natura, ara més fràgil. Guanyador del Premi Bones Lletres d'enguany.

'Poesia completa'

Valerià Pujol
Quad. de la Font del Cargol

És una bona notícia que es recuperi l'obra poètica de Valerià Pujol (1952-1992), un dels seus renovadors des dels anys 70 als anys 90 del segle passat, malauradament mort massa d'hora. "Sempre tenia el lector agafat de la mà, tal com feia als que vam tenir la sort de ser-ne amics", diu el també poeta David Castillo al pròleg d'aquest volum que recull cinc llibres i que anirà seguit d'un segon el 2024.

'El dia del llamàntol'

S. Roig / J. Arbonés / Ll. Sala
Ed. Laertes

Els editors parlen d'aquesta obra com "un patufet lisèrgic", i possiblement és la millor definició que es pot fer d'una novel·la gràfica que beu del còmic *underground* i la tradició satírica catalana a parts iguals. Som a l'any 2030, en una Catalunya lliure governada pel cupaire Oleguer Tchalla. I les forces del mal volen alterar la pau transformant un llamàntol en un monstre apocalíptic.

LLENGUA

EL 9 ETS I UTS

307

 CONSORCI PER A LA
NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA

Per Nadal, nadales

Si fem una cerca al diccionari del mot *nadala* trobem que té diferents significats, tots relacionats, això sí.

Una herba de la família de les amaril·lidàcies, de fulles basals, amb sis pètals blancs i una corona groga al mig que floreix en ple hivern (*Narcissus tazetta*), és una nadala, molt semblant al narcís. El mot es pot confondre amb la flor de Nadal, la ponsètia, que aquesta sí que té color vermell.

A banda d'herbes i flors, la nadala també pot ser una cançó típica justament de la festa de Nadal perquè en la seva lletra fa referència a elements propis d'aquestes festes. Una nadala també és una postal en si mateixa o el poema que s'hi pot escriure, destinat també a felicitar familiars i amics en aquestes dates. Tots els significats, com veieu, estan relacionats amb aquesta època de l'any.

Parlem de l'accepció musical del mot, o sigui

de les cançons que es canten per Nadal. De ben segur que en coneixeu un munt, de pròpies i de més foranes: *Santa Nit*, *Les dotze van tocant*, *El rabadà*, *En Pasqual*, etc. Aquestes serien les més tradicionals, les que hem sentit sempre, les que contenen elements nadalencs: pastors, àngels, estels, etc., però també n'hi ha d'altres de més actuals. On les podem trobar? A la llista de Spotify del CPNL n'hi trobareu per a tots els gustos sota el títol de "Per Nadal, canta amb el CPNL". Són 48 cançons d'estils variats de grups i artistes catalans que poden amenitzar les vetllades familiars.

Aprofiteu l'ocasió per triar i remenar entre les 29 llistes que ja tenim de música en català de tots els estils. D'aquesta manera podrem crear un paisatge sonor actual i en català, també per Nadal.

Ens escolteu?
Spotify CPNL.

Us animem a seguir aquesta secció i us convidem a fer-nos arribar consultes i comentaris a través de vic.ass@cpnl.cat

EDUCACIÓ

Montse Corderas Espona - Comunicació i Formació

Expressions nadalencques en anglès

El període de Nadal és una bona època per posar en pràctica expressions típiques en anglès sobre aquesta temàtica. Cal aprofitar qualsevol ocasió per fer-ne ús, com quan venen familiars o amics llunyans a veure'ns, o si visitem algú que viu en països de parla anglesa, així com en àpats d'empresa on hi hagi companys d'àmbit internacional.

En el següent llistat trobareu vocabulari essencial per aprendre i utilitzar durant aquestes festes:

Època nadalenca – Christmas time
 Decoració de Nadal – Christmas decoration
 Postal de Nadal – Christmas card
 Jersei de Nadal – Christmas Jumper
 Cançons de Nadal – Christmas carols
 Arbre de Nadal – Christmas tree
 Regals – Gifts / presents
 Xemeneia – Chimney
 Trineu – Sleigh
 Neu - Snow
 Pare Noel - Father Christmas / Santa Claus
 Vacances de Nadal – Xmas holidays
 La vigília de Nadal – Christmas Eve
 Nadal – Christmas / Xmas
 Bon Nadal – Merry Christmas! / Happy Christmas!
 Alegria - Joy
 Esperança - Hope
 Amor - Love
 Els millors desitjos - Best wishes
 Xampany – Champagne
 Focs artificials - Fireworks
 Fi d'any (31 desembre) – New Year's Eve
 Cap d'any (1 gener) – New Year's Day
 Felicitat any nou! / Bon any nou! – Happy New Year!
 Els Reis Mags - The three wise men
 Que tots els teus somnis es facin realitat - May all of your dreams come true

Opcions per aprendre anglès durant les festes de Nadal

SESSIONS TEMÀTIQUES

Us podeu apuntar a tallers d'anglès de temàtica nadalenca. Són sessions on es treballa vocabulari de Nadal en aquest idioma, per tant, no és necessari tenir un nivell elevat per fer-los. Normalment, són aptes per a totes les edats.

CLASSES EN LÍNIA

Durant les vacances és un bon moment per posar-se a estudiar anglès seriosament, ja que gaudim de més temps, més relax i, possiblement, més motivació. L'opció de fer classes en línia ens facilita no haver de moure'ns de casa i més flexibilitat d'horaris.

CURS EN GRUP

Durant les trobades amb amics o les reunions familiars potser coincideix amb més persones interessades a aprendre anglès. És l'ocasió ideal per formar un grup i buscar professor particular.

Merry Xmas and happy new year!

MÚSICA

EL CLÀSSIC

Jordi Sunyer

DUSMINGUET 'Vafalungo'

Chewaka/Virgin, 1998

Aquest 2023 fa un quart de segle del debut discogràfic dels garriguencs Dusminguet, una banda que es convertiria en la *mare* del so mestís que dominaria les festes majors de Catalunya durant bona part de principis del segle XXI. Sense Dusminguet probablement no hi hauria hagut ni Txarangos, ni Pegatinas, ni Oques, ni Pelats i Peluts... I és que la banda liderada per Joan Garriga (acordió diatònic i veu, tot i que al principi de tot no cantava!) va ser pionera en mesclar la patxanga i l'herència dels aleshores referents Mano Negra de Manu Chao. Sense manies, atracaven des de ska fins a tex-mex passant pel folk, el pop o la rumba i tot ben mesclat i amb un segell propi. I barrejant també català, castellà, anglès, francès, àrab, portuguès i qualsevol llengua que se'ls posés a tret. La banda va néixer el 1995 i després de créixer trepitjant escenaris el 1998 ja van debutar amb un primer disc editat amb la

col·laboració d'una multinacional. En aquells temps gairebé ningú arrencava així, per la porta gran. I el disc de debut era variat i generós: 15 temes amb clàssics com *Sonajeros*, *One Way o Ai Maria*. El gener del 2004, i després de deu anys dalt dels escenaris, un miler de concerts i tres discos, el grup de la Garriga es va dissoldre. El seu llegat el recolliria la Troba Kung-Fú i més tard Joan Garriga en solitari o amb el Mariatxi Galàctic. D'una manera o altra, doncs, 25 anys després, la festa encara continua.

NOTES

Cesk Freixas també anuncia una aturada indefinida

Stay Homas, Mazoni, Doctor Prats... són alguns dels noms que han anunciat aturades indefinides a partir de l'any que ve. I aquesta darrera setmana encara cal afegir-hi el nom de La Pegatina i sobretot del cantautor Cesk Freixas, un incombustible de la música nostrada que a través d'un comunicat a les xarxes també ha anunciat que es prendrà un període de descans després de dues dècades seguides trepitjant escenaris. Com en la resta de casos, però, Freixas deixa clar que tornarà –sense data al calendari– i que l'adeu no serà a la francesa sinó amb concerts i *presencial*. Durant tot el 2024 i bona part del 2025, doncs, Freixas ha anunciat una gira de comiat que s'allargarà fins a principis del 2025. Durant aquest temps el cantautor gravarà la majoria de

directes i posteriorment publicarà un disc, el desè de la seva carrera i el primer en directe. En el comunicat on anuncia el comiat Freixas afirma que després de l'hivern del 2025 dirà "adeu" però també deixa clar que no serà un

"adeu per sempre" sinó un "fins aviat". L'artista de Sant Pere de Riudebitlles, que va viure a Osona un parell d'anys, assegura que no sap quan tornarà i que s'atura perquè ho necessita: "Comparteixo l'amor i els dies amb dos fills petits i la meua companya, i els dec molts caps de setmana", escriu. En la decisió, doncs, s'hi entreveuen motius sobretot de conciliació familiar. Per "endolcir" el comiat, el cantautor també ha anunciat que aquest gener publicarà una nova cançó dirigida a tothom que estima la seva "proposta musical (...) una de les cançons més boniques que he escrit en aquests vint anys". S'aturarà, sí, però sembla que hi ha Freixas per temps.

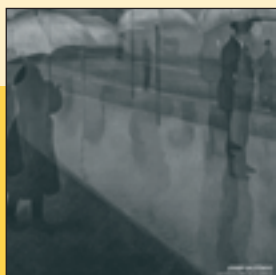

EL TEST Rodri Ruiz (Salem)

Primer instrument que vas aprendre a tocar? La guitarra. **Primer grup o formació de la qual vas formar part?** Coxis, un grup de punk. **Primer concert dalt d'un escenari?** A l'EART de Vic amb els companys de classe. **Primer disc que et vas comprar?** Children Of Bodom, un grup de metal finlandès. **Quants discos tens?** 30. **Salva'n tres.** Children of Bodom, *Berserker* d'Amon Amarth i *Nightfall in Middle-Earth* de Blind Guardian. **Grups o músics de capçalera.** Amon Amarth, Arch Enemy, Wind Rose. **Un concert (com a públic) per recordar.** Mago de Oz a l'esplanada del pavelló Castell d'en Planes de Vic.

NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

Jordi Sunyer

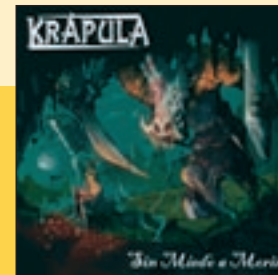
JOSEP VALTÒNYC 'La tonalitat dels grisos'

El 2021 el raper mallorquí Valtònyc (Josep Miquel Arenas) va publicar *En pau descans* i va anunciar que posava el punt final a la seva carrera. Fa uns dies, però, i per sorpresa, va treure un nou treball amb nou peces on demostra que encara té molt per dir i que ha madurat, tant pel que fa a producció com a lletres. Ara, a part de blancs i negres, també hi ha grisos i matisos. I sí, tothom el coneix pels més de cinc anys que ha hagut de passar a l'exili però també cal dir que estem davant d'un dels millors rapers que han sorgit mai dels Països Catalans. Llarga vida!

MIQUEL MOYA 'Ocells de foc'

L'ocell de foc és el títol d'un llibre d'Emili Teixidor que vaig llegir d'adolescent i que em va deixar un molt bon regust de boca. Dubto que Miquel Moya hagi llegit l'obra, però l'escola d'*Ocells de foc*, tot i que no sorprengui extraordinàriament ni acabi passant a la història de la música nostrada, també et deixa un bon regust. Un àlbum vital i optimista de pop-rock d'autor apte per a radiofòrmules amb vuit peces en català i una en castellà (*Sin miedo*). El disc és el segon títol que publica el jove músic, cantant i pianista de Cabriels.

KRÁPULA 'Sin miedo a morir'

Els amants del heavy metal clàssic gaudiran amb el segon àlbum d'aquests terrassencs (i un osonenc del Bisaura). Després d'una intro instrumental, se succeeixen temes d'escola Iron Maiden amb lletres sobre tòpics del gènere en castellà, un bon treball de guitarres –n'hi ha tres– i una bona feina sobretot en els cors. Al disc hi ha una peça en català, *El castell de Besora*, que ja havia gravat abans Besora Acústic Band (on també milita el guitarrista Josep Lluís Ramell). I el que abans era una peça de folk celta ara ha passat a ser un tro de metal-folk. Divertit.

SALUT

Eva Remolina / AMIC

El vòlei

El vòlei és un esport d'equip dinàmic que ha captivat l'atenció de milions de persones a tot el món. Amb una història rica i un conjunt únic de beneficis, el vòlei s'ha convertit en molt més que un simple joc; és una passió que promou la salut física i mental, la companyonia i la competitivitat sana.

ORÍGENS DEL VÒLEI

Va sorgir als Estats Units a finals del segle XIX, i la seva creació es deu a William G. Morgan. L'objectiu original d'aquest esport era proporcionar una alternativa menys intensa al bàsquet, que encara fos altament competitiu. El primer partit de vòlei es va jugar el 1895 a Holyoke, Massachusetts, marcant l'inici d'una nova era esportiva.

Des de llavors, ha evolucionat constantment. Les regles s'han ajustat per millorar la competitivitat i l'emoció, i el joc s'ha estès a tot el món. Aquest esport no només es practica en l'àmbit professional sinó que també és popular com a activitat recreativa en platges, camps i instal·lacions esportives de tota mena.

Els avantatges de jugar al vòlei són múltiples. Els trobareu a continuació:

1. SALUT FÍSICA

És un esport altament físic que implica moviments ràpids, saltar, córrer i una coordinació molt precisa. Aquesta activitat ajuda a millorar la resistència cardiovascular, la força muscular i la flexibilitat. Jugar regularment al vòlei també pot contribuir a mantenir un pes saludable i millorar la salut òssia.

2. DESENVOLUPAMENT DE L'ESPERIT D'EQUIP

El vòlei és un esport d'equip en què la comunicació i la coordinació són claus. Col·laborar amb els companys de l'equip per passar la pilota i marcar punts crea un sentiment de companyonia i fomenta l'esperit d'equip. Aprendre a confiar en els altres i a treballar junts en situacions de pressió són habilitats valuoses que es poden aplicar a molts àmbits de la vida.

3. ESTRATÈGIA I PRESA DE DECISIONS RÀPIDES

El vòlei és un esport d'alta velocitat en què les situacions poden canviar en un instant. Això fomenta la presa de decisions ràpides i l'adaptabilitat estratègica. Els jugadors han de pensar de manera astuta i prendre decisions instantànies per superar els seus rivals, el que millora la seva agilitat mental i la seva capacitat de resolució de problemes.

4. ESTIMULACIÓ MENTAL I EMOCIONAL

No només beneficia el cos sinó també la ment. La competitivitat saludable, l'èmfasi en la col·laboració i l'emoció del joc ajuden a alleujar l'estrès i a millorar l'estat d'ànim. Aquest esport fomenta la concentració i la disciplina, qualitats que es tradueixen en èxits tant en l'àmbit esportiu com personal.

GASTRONOMIA

Eva Remolina / AMIC

El ritual del te: una immersió en la cerimònia mil·lenària

Aquest ritual mil·lenari, originari de l'antiga Xina, és molt més que una simple tassa de te; és una experiència meditativa que connecta el cos, la ment i l'ànima.

La Cerimònia del Te té les seves arrels en la dinastia Tang (618-907 dC) i ha evolucionat al llarg dels segles fins a convertir-se en una pràctica refinada i plena de significat.

Inicialment, era un acte religiós que es va transformar amb el temps en una forma d'art. Les diferents tradicions han sorgit al llarg dels segles, i cada regió ha afegit la seva pròpia empremta única a aquest ritual ancestral.

La Cerimònia del Te es realitza en un espai tranquil i harmoniós, sovint en un petit temple, una sala de te o fins i tot en els jardins. L'ambient és essencial per permetre la concentració i la contemplació.

L'artesania és un element clau de la Cerimònia del Te, i els utensilis utilitzats estan considerats

obres d'art en si mateixos. Una tetera de ceràmica, unes tasses de porcellana, pinces de plata per agafar les fulles de te i altres complements formen part integral d'aquesta experiència.

La preparació del te és un procés lent i meticulós. Cada moviment és deliberat i ple de significat. Des de l'escalfament de l'aigua fins a la mesura precisa de les fulles de te, cada detall és important. La destresa del mestre de la Cerimònia del Te és evident en cada gest, creant una experiència de participació plena.

El te, en aquest context, per tant, es considera més que una beguda; és una oportunitat per experimentar tots els sentits. Se serveix en bols petits, col·locant-los en cercle per servir-los tots alhora. Després es passen els bols un per un als assistents i se'ls convida a olorar, seguidament els participants en prenen petits glops per apreciar la complexitat dels sabors i les aromes. Es fomenta la conversa pausada i la reflexió.

A més de la seva bellesa estètica, la Cerimònia del Te simbolitza l'harmonia, la reverència i el respecte. És una oportunitat per connectar amb els altres i amb nosaltres mateixos a un nivell profund.

ECONOMIA

ELS PARQUETS

Joan Carles Arredondo / @joancarredondo

GRANS MAL PAGADORS

Els períodes de pagament de les empreses als seus proveïdors s'allarguen amb una clara tendència de desavantatge per a les petites empreses davant de les grans. En els últims dies organitzacions que representen les petites empreses han fet públics estudis que revelen que, lluny de resoldre's, aquesta situació de domini no només es manté sinó que s'agreuja. En una lectura extrema de les dades, s'arriba a concloure que les grans empreses s'estan finançant a costa de les petites. I, a més, sense costos addicionals: una veritable deslleialtat.

La Plataforma Multisectorial contra la Morositat, que té al capdavant el president de la patronal catalana Pimec, Antoni Cañete, va reobrir la reflexió fa dues setmanes. La batalla d'aquesta entitat per plantar cara a la morositat de les grans empreses –i les administracions, convé no oblidar-ho– és una veritable cursa de fons. Posar sobre la taula la desproporció amb què les grans empreses cobren els seus productes o serveis respecte als terminis amb els quals estan pagant els respectius proveïdors va ser una primera fase d'aquesta marató. Posteriorment, es va aconseguir que hi hagués una legislació sobre la qüestió. Els terminis de pagament no haurien de superar els 60 dies. Però, en una situació força habitual quan es redacten lleis, el paper ho aguanta tot i els fets aguanten menys.

L'informe de la Plataforma Multisectorial contra la Morositat assenyalava que les grans empreses de l'Ibex-35, exclosa la banca, i les companyies que cotitzen als mercats continus tenen uns terminis de pagament mitjans als seus proveïdors de 120 dies. En canvi, als seus clients els cobren de mitjana a 61 dies. Són dos mesos en els quals disposen d'una liquiditat que neguen als seus proveïdors que són, majoritàriament, petites i mitjanes empreses. A aquests proveïdors no els queda més remei que, o bé disposar de prou recursos propis per suportar els quatre mesos que transcorren des que lliura un producte o bé trucar la porta del banc perquè els concedeixi un crèdit per resistir tot aquest temps. Un crèdit que haurà de cobrir amb uns interessos que no haurà pogut repercutir al seu client. I com que no disposa de liquiditat

immediata haurà d'ajornar o, en el pitjor dels casos, renunciar a inversions que li permetin guanyar productivitat i competitivitat.

Aquesta és la situació que es produeix entre les empreses del que es podria considerar l'elit econòmica. Però aquest mateix dilluns, la patronal estatal de petites i mitjanes empreses, Cepyme, encara afegia més dades al despropòsit en què s'està convertint el control dels períodes de pagament de les empreses i d'algunes administracions. En el general del sector empresarial, el període mitjà de pagament es va situar en 82 dies en el tancament del tercer trimestre de l'any. Aquestes són dades estatals; les catalanes són una mica millors (75 dies i mig), però no per tirar coets. La mitjana estatal supera la que es registrava el trimestre anterior. Això ja seria greu perquè denotaria que la problemàtica empitjora, però ho és més encara si es té en compte que aquest és un termini de pagaments que supera el que es registrava l'any 2015 i el 2017. No es detecten ni avenços ni voluntat que n'hi hagi. Un altre aspecte que destaca de l'informe de Cepyme té a veure, de nou, amb la grandària de les empreses. Mentre que les microempreses paguen més al dia i, a més, milloren els registres respecte als trimestres anteriors, les grans són les que més es desvien del que està establert legalment i les que més empitjoren respecte als informes prece-

dents.

La clara situació d'avantatge de les grans empreses, amb més capacitat de persuasió sobre les petites que els fan de proveïdors, hauria de tenir com a contrapès una actuació pública més decidida. Al cap i a la fi, a les administracions els pertocaria d'arbitrar en aquesta situació per evitar desigualtats. El problema és que les mateixes administracions són jutge i part, perquè tampoc no prediquen amb l'exemple. Tot i que el govern espanyol treu pit i remarca que ha rebaixat el període de pagament per sota dels 30 dies, que és el límit establert per a les administracions, la Plataforma Multisectorial contra la Morositat presenta informes que eleven fins a 67 els terminis amb què cobren quan presten un servei o fabriquen algun producte per a algun organisme oficial.

Aquestes desviacions, públiques i privades, respecte als preceptes legals en els pagaments als proveïdors es donen a conèixer en un moment en el qual la Unió Europea està treballant en noves normatives que redueixen els terminis fins a 30 dies. Si ja ha estat difícil que es compleixi la llei quan el límit estava en 60 dies, no es fa difícil concloure que, per millor voluntat que hi posin les autoritats europees, la clara situació de desigualtat per a les petites empreses respecte de les grans no es corregirà si no hi ha mesures addicionals. Per exemple,

la normativa espanyola assenyalava la possibilitat que s'imposin sancions pels incompliments dels terminis, però a l'hora de la veritat no s'avança. No es coneixen règims sancionadors i que no hi hagi multes és una invitació a fer la viu-viu i arribar a doblar o, encara més en alguns sectors, els períodes de pagament establerts.

En nom de la igualtat, en nom de la competitivitat, en nom de la tan proclamada i poc complerta necessitat de fomentar la productivitat empresarial seria desitjable que es produïssin avenços de debò en els terminis de pagaments. Si no és per voluntat pròpia de les grans empreses, com seria saludable, haurà arribat l'hora de prendre decisions valentes amb un règim sancionador digne d'aquest nom.

FREPIK

INDICADORS

Caiguda hipotecària

La constitució d'hipoteques sobre habitatges a Catalunya es va reduir un 12,8% interanual a l'octubre, segons el Col·legi de Registradors. L'informe calcula que se'n van registrar 5.694, quan en el mateix període de 2022 van ser 6.532. La compravenda de pisos també va experimentar una reducció, amb gairebé un miler menys d'operacions en un any amb una pèrdua de l'11,4%.

Més noves empreses

La constitució d'empreses a Catalunya va créixer un 6,5% al novembre en comparació amb el mateix mes de l'any passat. Segons l'Informe del Registre Mercantil del Col·legi de Registradors de la Propietat, el mes passat es van notificar 1.715 altes. La pujada de noves empreses al conjunt de l'Estat va ser pràcticament el mateix que va experimentar Catalunya, un 6,7%, fins a les 9.384.

ALEGRIA INTERIOR

Toni Juclà / sodecaminar@gmail.com

Radical lliure

Acaba la classe, és l'última abans de les festes. El mestre d'arts els recomana que gaudeixin de les vacances i els desitja que la força els acompanyi. Un alumne, membre del comitè de pacifistes en acció, comenta que no és la força la millor acompanyant, sinó la intel·ligència a no fer-la servir, que millor la pau al món que la força entre iguals. El mestre li diu que té raó si es mira des de la petitesa individual, per entendre la força hem d'anar a l'invisible, com pot ser conèixer un radical lliure.

Una molècula altament reactiva i inestable que necessita altres molècules per tal d'aconseguir estabilitat. Un radical lliure es forma a l'atmosfera o en organismes vius en el procés de respiració per la presència d'oxigen i ajuda la defensa enfront de bacteris i virus. A dins el cos poden alterar diferents molècules i estructures, disminuint les seves funcions i augmentant el risc de patir

trastorns, com el procés d'envelliment. Els factors ambientals i un estil de vida d'excessos poden augmentar la seva producció.

Som com els radicals lliures? Necessitem altres per ser part de tot en equilibri?

Com més radical es torna el grup més difícil d'obtenir una estabilitat funcional. Com menys innocència, menys capacitat d'aprenentatge, més quadrada és la societat. També, com menys adults rígids en rols establerts, més disbauxa a les celebracions. I així, en cada extrem del grup menys possibilitats d'enllaçar individus.

La força és l'equilibri entre tenir-ho tot, i no tenir de tot. És reconèixer que en la ignorància hi flueix el coneixement, que la passió amaga la serenitat de veure-hi clar, que si no ens observem les emocions, ens amaguem la pau interior i així ens endinsem al caos i fugim de l'harmonia. I tot per entendre que no hi ha un adeu per sempre, sinó una transformació de l'energia que porta la força.

Hi ha persones que saben ballar amb la força. Són individus que busquen allò fàcil i esperen que allò difícil els vingui a trobar. Governadors dels seus dominis i es deixen governar pel que l'envolta. Lliures perquè es connecten a l'entorn i no són radicals en les seves creences. La majoria d'infants en són bons balladors, molts adults no recordem que saben ballar. Els que ballen amb la força saben quina és la millor salsa del món. Aquella que és simple, la que tots hem tingut alguna vegada.

Així que el mestre va dictar: la millor salsa del món és la gana, i si no observeu aquells que en tenen com mengen amb gust allò que troben.

Mantenir-se al mig, gaudir de les festes que venen, sense fer-ne un abús, establir-se a l'harmonia de ser presents en cos i ment al voltant d'una taula plena d'aliments i sobretot de companyia. Llabor potser la mesura ideal és no acostar-se al radical. Ni la fam permanent és recomanable, ni l'excés desmesurat és ideal. La consciència de valorar com a acceptable en cada moment allò que succeeix és establir-se en l'òptim estat d'alegria interior.

HORÒSCOP

Roser Bona

Del 15-12-2023 al 21-12-2023

ÀRIES (Del 21 de març al 20 d'abril)

El teu esperit bel·licós està a flor de pell. Si tens negoci propi, comptes amb l'ajuda d'un soci col·laborador. Si treballes per un altre, dies de reunions i molta paperassa.

TAURE (Del 21 d'abril al 20 de maig)

Si passes per un procés de divorci serà necessari un acord pel que fa a assumptes materials. Pots fer noves amistats, però perquè siguin autèntiques hauràs de ser tu mateix.

BESSONS (Del 21 de maig al 21 de juny)

Mercuri retrògrad pot inclinar al fet que miris al passat. Això pot fer que tornis a connectar amb una antiga parella o que enyoris la teva infantesa, entre altres coses.

CRANC (Del 22 de juny al 21 de juliol)

Pots trobar un objecte que havies perdut i això t'alegra la setmana. Si hi havia un malentès amb la parella o amb algú que t'importa, és bon moment per aclarir les coses.

LLEÓ (Del 22 de juliol al 23 d'agost)

Al sector laboral sents que les coses no avancen com voldries i penses a treballar a una altra empresa. Fas canvis en la teva dieta o hàbits de salut per sentir-te millor.

VERGE (Del 24 d'agost al 23 de setembre)

Mercuri retrògrad porta la teva ment a un amor del passat o que intentis donar-te una segona oportunitat amb algú. Vas a una festa d'aniversari o a un àpat amb més gent.

BALANÇA (Del 24 de setembre al 23 d'octubre)

Reps una notícia relacionada amb l'habitatge. Tens ganes de regalar i gastes més del que és habitual. Pots sentir una forta atracció per algú al lloc on prens cafè.

ESCORPÍ (Del 24 d'octubre al 22 de novembre)

En l'àmbit sentimental et mostres molt intens i fins i tot una mica possessiu i la parella pot sentir-se una mica pressionada. Recuperes la comunicació amb un germà o un bon amic.

SAGITARI (Del 23 de novembre al 21 de desembre)

Pots viure algun retard en l'àrea econòmica, com ara que no t'arribin uns diners que et deuen. Has detectat una persona malintencionada i poses distància per protegir-te.

CAPRICORN (Del 22 de desembre al 20 de gener)

Mercuri retrògrad et pot portar a cercar en els records i en els avantpassats. Una persona amb qui vas tenir una atracció i no va passar res entre ambdós podria tornar.

AQUARI (Del 21 de gener al 19 de febrer)

Poses en una balança les prioritats laborals, però potser encara no prens decisions en ferm. Possible atracció mútua amb una persona popular o que té una molt bona posició.

PEIXOS (Del 20 de febrer al 20 de març)

Tens notícies d'antigues amistats. Un viatge que tenies previst pot haver de posposar-se. En l'àmbit professional, has de fer canvis, però sents que encara no és el moment.

CINEMA

LA CRÍTICA DE LA SETMANA

Sergi Soler Ordeig

'Un Amor' D'Isabel Coixet

Estimar-se un mateix

Fa més d'una setmana que les nominacions al Goya van fer-se públiques, i entre elles el nom d'Isabel Coixet va colar-s'hi. La seva col·laboració amb Laia Costa no és nova, i val a dir que totes dues es troben, en aquesta ocasió, en estat de gràcia. *Un Amor* és una obra sensible, que es construeix a partir de detalls i plans reveladors, on els seus personatges hi rondan com arquetips que ajuden a desenvolupar la psique de la protagonista. Ens parla de l'arribada d'una urbanita a un poble. Una noia superada per les circumstàncies que busca refugi en un lloc idíl·lic –més aviat idealitzat– però que acaba topant amb una realitat brutal i asfixiant. Entre un artista de segona i manipulador de manual, una parella francament hipòcrita i esnob i un propietari fastigós i imbècil, un home honest, encara que sigui brusc, dur i distant, pot robar el cor d'una noia de ciutat amb la ment debilitada i l'autoestima soterrada. Sobre l'estretesa de mires dels veïns del poble, cal remarcar que sempre són un blanc fàcil en el cinema, tot i que no tots són tan curts en aquest film. El poble és essencialment dur: la casa té gote-

res, cal tallar llenya per no passar fred, i també cal enfrontar-se a la soledat. D'entre tot això, ningú et garanteix una gent realment hospitalària o sincera i desinteressada; pots estar envoltada de gent hostil, que provoqui que el lleu narcisisme que qualsevol ciutadà de població gran porta incorporat es converteixi en un òrgan sensible des d'on rebre totes les vexacions possibles. L'agraïment pels privilegis de viure bé i no passar gana ni haver de refugiar-se de cap conflicte violent és de metxa ràpida, i el tedi que ve sembla que tan sols pot salvar-se amb amor. És així que la protagonista s'hi llença, i és així com rodola més avall; l'enveja, la dependència, la inseguretats... El poble es converteix en un infern, i com més indefensa es troba, més abusen d'ella. Al final cal retrobar un amor; un de bell, sincer i durador... Resumint, molt bon film, ben teixit i presentat. Amb actuacions fenomenals i direcció amb les idees clares.

És la millor obra d'Isabel Coixet en molt de temps; ara que la independència es troba en hivernació, sembla més tranquil·la.

OFERTA CULTURAL

M. Erra / T. Terradas

Ivette Nadal canta 'Les hores blaves' a la sala Nau B1

'Les hores blaves'. Ivette Nadal. Sala Nau B1 de Granollers. Dissabte 16 de desembre, 22h.

La cantautora de Granollers posarà veu aquest dissabte a una etapa personal i artística connectada amb l'entorn, amb la presentació del seu darrer disc, *Les hores blaves*. El nou treball és un cant a l'optimisme gràcies als arpegis de les guitarres que vinculen la cançó amb un dia assolellat després d'una virulenta i fosca. A estones és una afirmació a la tristesa que deixa enrere.

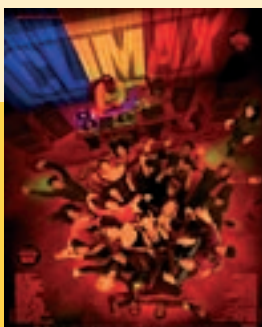

'El pessebre', de Pau Casals, a Vic

'El pessebre' de Pau Casals. Sala Ramon Montanyà de L'Atlàntida, Vic. Dissabte, 16 de desembre, 20.00h.

enguany es commemoren els 50 anys de la mort de Pau Casals i els 75 que va compondre l'oratori simfònic *El pessebre*. L'interpretaran la Coral Canigó i Cabirol Jove de Vic, la Coral Carmina de Barcelona, la Coral Mixta d'Igualada i l'Orfeó Manresa, amb l'Orquestra de Cambra de Vic i la de Terres de Marca, a banda de cinc solistes, entre els quals Ferran Albrich.

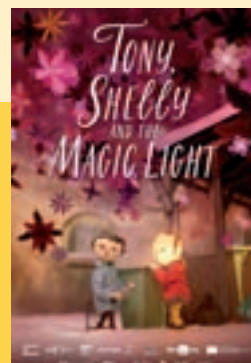
CINECLUB

'Climax'

França-Bèlgica, 2018. Dir.: Gaspar Noé. Un grup de ballarins i ballarines es reuneix en una casa enmig del bosc per fer l'assaig general abans d'una competició als Estats Units. Durant la vetllada, algú aboca un al·lucinogen a la beguda i transforma una festa extravagant en un autèntic malson. El director Gaspar Noé trenca una vegada més amb els cànons de la narrativa clàssica per oferir-nos un relat obsessiu que compta amb unes coreografies de moviments impossibles interpretades per autèntiques ballarines. Basada en un cas suposadament real, el director ens trasllada als anys 90 amb un descens als inferns que és capaç també de seduir l'espectador gràcies a l'espectacle que conformen la dansa i una banda sonora construïda a partir de hits de música electrònica de l'època.

CINECLUB VIC
Dimarts 19 - 20h
VO en francès amb subtítols en català
Espai ETC

'Tony, Shelly i la llanterna màgica'

Hongria, 2023. Dir. Filip Posivac. Animació, *stop motion*. Tony té una característica única de naixement: brilla! Però passa els dies amagat a casa, al búnquer de mantes i somiant a tenir algú amb qui jugar. Els dies abans de Nadal, una peculiar nena anomenada Shelly es trasllada al seu edifici i posa el seu món del revés. Junts s'embarcaran en una aventura màgica i descobriran el fascinant misteri de l'edifici on viuen. Una història d'amistat i diversitat commovedora sobre la transició de la infància a l'edat adulta. Una pel·lícula plena de llum, màgia, misteris.

Va obtenir el premi al millor llargmetratge d'animació al passat festival de Sitges.

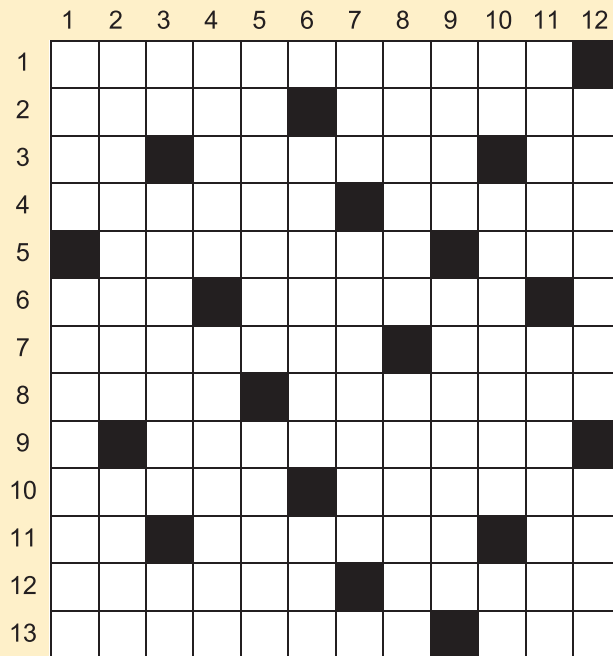
AC GRANOLLERS
Dissabte 16 - 16.15h
Diumenge 17 - 17h
Cinema Edison

PASSATEMPS

MOTS ENCREUATS _ Pau Vidal

HORIZONTALS: 1. Els passatgers van carregats de llibres i, és clar, se satura l'avió / 2. Merder sense sarau ni desgavell. Com ne dius, tu, aborígens? / 3. Cor de mula. Unitat de mesura de la guardia civil. Àtom que podries ser tu, o jo / 4. Txec emigrat a París per no fotre ni brot. Un altre llatí, el de l'ego / 5. Desplaçat de Cala Tuna a vés a saber on. Seguides a cada inspiració / 6. Barra sense crostons. Ramat d'animals de pastura sembrant el caos a Abrera. Acaba pitjor / 7. Aquesta a cada inspiració va seguida d'una pujada. Es presenta quan s'altera la veda / 8. Aspirant. Estratègies defensives de les sardines / 9. Ningú la guanya en virtut. Penós com una escultura que representés en Llimós a l'ast / 10. Ruixo per l'esquena un cuc que sembla un compost d'oxigen. Feta la llei, feta la demanda / 11. Seqüela cinematogràfica. És tan sensible que el tenen a la porta del banc. Contingut de la pipa / 12. Retribució reservada a empleats de noranta anys o més. Comunitat vegetal a ca l'Alfredo / 13. Formats tan amunt que poden causar acrofobia. Final de curs.

VERTICALS: 1. Bufo amunt. Avetona emparentada amb l'aciloïna / 2. S'hi entrenen els ciclistes amants de la cervesa. Ranc i tot, prou que s'enfila / 3. A mi. Tan forçut que més que heroic és mític. De l'amor al mur / 4. Expressió del carro estant. Referència que fa molta il·lusió de contestar / 5. Segon mes del calendari republicà, i va de veres. Parlant de sardines, aquest s'hi'assembla, fa de mal negar / 6. El gallec. Llombard a dieta d'escalopa. Ena mal

escrita / 7. Un ianqui, el primer. Són capaços de fornir tot el mercat. Cap de negociat / 8. De tant practicar-ne et queda una cara que te la menjaries. Xiulets, flautins / 9. Culpable d'inducció a la idolatria. Vinya de pèssima fama / 10. Nivell per estrenar. Fent cercles ascendents d'aproximació. Al mocador de la Núria Miró / 11. Virgili del turisme contemporani. Abillada perquè no es vegi el desviat / 12. Meravellat d'haver estat enxampat in flagranti. Es materialitza a la porta de l'aparcament.

SUDOKUS

Ompliu la quadrícula de 9x9 caselles dividides en subquadrícules de 3x3 amb les xifres de l'1 al 9. No s'ha de repetir cap xifra en una mateixa fila, columna o subquadrícula.

Dificultat: difícil

				9				
4		9			6		5	7
3		6	8					
			2	7	5	6	8	
7					9	2		
	2		4			9	7	1
							4	9
			7		2			
		5	9	4	8			

Dificultat: molt fàcil

							8	
		2	3	4	7			9
4			5		8		7	
	2		8		4			
	4				6			5
7			9	5		4	2	6
				8	9	3	5	2
		6		3			4	
8	3							

QUADRE NUMÈRIC

	+		-	9	-6
-		-		-	
	+	3	-	7	1
+		-		+	
	-	4	+	6	10
5		-6		8	

SOPA DE LLETRES

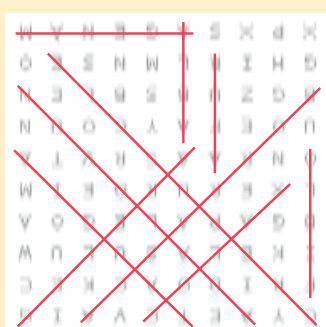
C	Y	A	E	T	C	V	A	I	G
F	R	I	D	O	A	C	K	E	C
I	K	E	L	A	S	U	L	U	W
B	G	A	P	A	L	E	G	O	A
L	X	E	R	U	R	O	E	I	M
Ó	N	R	A	A	S	R	V	T	A
U	O	E	F	A	Y	C	O	U	N
B	G	Z	U	B	S	B	L	E	N
G	H	I	R	L	M	N	S	E	O
X	P	X	S	A	G	E	N	À	M

Trobeu aquestes paraules a la sopa de lletres. Poden anar en qualsevol direcció. Les paraules poden compartir lletres a mesura que es creuen.

- Aiguat
- Alba
- Borrasca
- Crepuscle
- Fibló
- Gelera
- Mànega
- Nuvolada
- Rufa
- Xaloc

SOLUCIONS

	8	-6		5	
10	6	+	4	-	8
	+		-		+
1	7	-	3	+	5
	-		-		-
-6	9	-	1	+	2

6	7	5	9	4	8	1	2	3
9	4	1	7	3	2	5	6	8
8	3	2	6	5	1	7	4	9
5	2	8	4	6	3	9	7	1
7	6	4	1	8	9	2	3	5
1	9	3	2	7	5	6	8	4
3	5	6	8	1	7	4	9	2
4	1	9	3	2	6	8	5	7
2	8	7	5	9	4	3	1	6

Dificultat: difícil

8	5	3	4	7	2	6	9	1
2	9	6	1	3	5	7	4	8
1	7	4	6	8	9	3	5	2
7	1	8	9	5	3	4	2	6
3	4	9	7	2	6	8	1	5
6	2	5	8	1	4	9	3	7
4	6	1	5	9	8	2	7	3
5	8	2	3	4	7	1	6	9
9	3	7	2	6	1	5	8	4

Dificultat: molt fàcil

A	C	M	S	G	O	R	O	V	A	R		
N	O	I	N	A	N	A	N	O	A	R		
I	L	S	O	S	O	R	S	O	R	A		
O	X	I	U	R	F	E	R	T	A	R		
T	M	L	L	A	S	T	I	M	O	S		
E	M	L	L	E	S	P	I	M	O	S		
C	O	C	A	I	N	A	D	V	E	S		
A	R	R	A	B	E	R	A	B	E	R	A	
D	O	C	A	L	A	T	N	S	P	A		
B	O	H	E	M	I	A	L	T	E	R		
U	L	N	U	M	E	R	O	N	A	D	I	U
F	E	M	E	R	N	A	D	I	U	S	A	R
O	V	E	R	B	O	O	K	O	N	G	A	R